

Tutu ni tee Pablo nuu ñayiu ka skua'a ja ka oo ñuu ja tnii Galacia

¹ Maa san kuu Pablo tee ni chitniuu ña Jesukristu ja xtutenuu san tno'o ya, su masu ñayiu ni tau ña axi vi chitniuu ña, chi Jesukristu jin maa Tata Dios ni chitniuu ña, ia ni ndaxteku Jesús ne'u ndiyi. ² Maa san vi sava ka ñanio ja ka oo jin san ya'a, ka tee san tutu ya'a nuu maa ni ja ka skua'a ni ja ka oo ni sava ñuu ja tnii Galacia. ³ Te maa Tata Dios jin Jito'o Jesukristu na ka'an nda'u ka'an kee ña ya, te vi koo ni jin jamani ya. ⁴ Chi ni soko Jesukristu maa ya ja ni ji'i ya ja ja'a yika kuechio, nagua ja saa te skaku ni'nu ña ya nuu ñuyiu kue'e ja ka oo vitna, chi saa kuini maa Dios, ia kuu Tatao, ja sa'a ya. ⁵ Te na vi kochiñu'o nuu maa ya nikuii nikani. Saa na kokuu.

Tu na inka tno'o va'a Jesús chi invaa ni

⁶ Te vini sa'u kuii kuiti ini san, ja nase ñama ñama ni ka xndoo ni ichi Dios, ia ni kana ña jin ma'ñu sagua ja ni ka'an nda'u ka'an kee ña Jesukristu, te ni ka jata ndikin ni inka tno'o siin ja ka ka'an ñayiu ja tno'o va'a Jesús kuu. ⁷ Te masu ja oo inka tno'o va'a Jesús, su ka oo sava ñayiu ja ka skunu nuu ini ñai, te ka kuini vi saka tna'i tno'o va'a ya jin tno'o kue'e. ⁸ Su nuu ja ndee in maa san, axi in ia jinokuechi nuu Dios ja vaji ndee andivi, ndakani inka tno'o siin ja tu kintna'a jin tno'o ja ni ka kaxtno'o san nuu ni,

te na tau tnia'i nuu ia Dios. ⁹ Nagua ja ni ka'an san ndee ama ka, te suni ndaka'an san inka jichi vitna: Nuu ja ndee in ñayiu ndakani inka tno'o va'a Jesús ja kuu tno'o siin saa tno'o ja ni ka janta'u ni, te na tau tnia'a mai nuu ia Dios.

¹⁰ Te nuu ja ka'an san tno'o ya'a, te tu nduku san ja na koo jayiñu'u nuu ñayiu, chi ja na koo nuu ia Dios. Te ni tu nduku san ja kendoo va'a san nuu ñayiu, chi nuu ja saa, te ma kuu kokunukuechi san nuu Jesukristu.

Ni xtuu ia Dios tno'o va'a Jesukristu nuu Pablo

¹¹ Su kuini san ja vi kuni ni ya'a, vi ñani vi kua'a, ja tno'o va'a Jesús kuu ja ndakani san, te masu tno'o ja jani ini ñayiu kuu. ¹² Chi tu ni ni'i san tno'o ya'a nuu ni in ñayiu, te ni in ñayiu tu ni kaxtno'o nuu san, chi maa Jesukristu ni xtuu ya tno'o ya nuu san.

¹³ Chi ja ni ka onini maa ni, naxa ni osa'a san ama ka ja ni ondikin san nagua ni ka okandija tna'a san judio, te ni osondikin ni'i san ñayiu ka skua'a ja ni osa'a ndeva'a san jin, te ni nduku ndee san ja xnaa san jin. ¹⁴ Te nuu ni ondikin san nagua ka kandija tna'a san judio, te maa san ni okuu tee ni oyoxno'o nuu kua'a tna'a san ja ni ka ja'nu inuu jin san, te maa san ni okuu in tee nini ka ini ja skunku nagua ni ka osa'a ndi nija'nu san. ¹⁵ Su nuu ni kunda'u ini ña ia Dios jin san, te ni junkuaan ini ña ya ja ni kaji ña ya ndee chii si'i san, te ni kana ña ya, ¹⁶ ja ni xtuu ya Se'e ya nuu san, nagua ja xtutenuu san tno'o ya nuu ñayiu sava ka tatatno'o. Te tu ni ja'an san ja ndatno'o tna'a san jin ni in ñayiu, ¹⁷ ni tu

ni ndanuu san maa ñuu Jerusalén ja ka'an san jin sava tee ni chitniuu ña Jesús ama ka saa maa san, chi saa sua'a ñama ni ja'an san nuu ñu'u Arabia, te ni ndajiokuiin tuku san ñuu Damasco.

¹⁸ Yun te nuu ni ya'a nuu uni kuia, te ni ndanuu san maa ñuu Jerusalén nagua ja jinkoto san Pedro, te yun ni ka oo san jin de xa'un ni kiuu. ¹⁹ Te tu ni jini san sava ka tee ni chitniuu ña Jesús, chi maa ni Jacobo, ñani maa Jito'o, ni jini san. ²⁰ Te ka'an ndaa san nuu ia Dios jin tno'o tee san ya'a, te masu xnda'u ña san.

²¹ Yun te saa ni jiondita san sava ñuu ja tnii Siria vi Cilicia. ²² Te ñayiu ka skua'a ja ka oo jin Jesukristu ja ka oo ñuu ja tnii Judea, chi tu ni ka jini sa'un ñai jin san, ²³ chi maintno'o ja ni ka onini kuu tno'o ya'a: "Tee ni osondikin ña jion ama ka ja xnaa ña de, kuu tee ndakani vitna tno'o va'a ja ka kandijao". ²⁴ Te ni ka chiñu'i ia Dios ja ja'a san.

2

Ni ka janta'u ña sava ka tee ni chitniuu ña Jesús jin Pablo ja kaxtno'o gua'a de

¹ Yun te nuu ni ya'a nuu uxi kuun kuia, te ni ka ndanuu tuku san jin Bernabé inka jichi maa ñuu Jerusalén, vi suni ka ndeka san Tito. ² Ni ja'ankuei san yun, chi maa Dios ni skuni ña ja nini kuu ja ki'inkuei san. Te ni ka ndututu siin san jin maa ni tee ka kuu nija'nu ne'u ñayiu ka skua'a ja ka nee yiñu'u ñayiu nuu de. Te ni kaxtno'o san nuu de tno'o va'a Jesús ja kaxtno'o san nuu ñayiu sava ka tatatno'o. Sua'a ni sa'a

san nagua ja kukanu ini san ja masu jiondita uun san. ³ Su vi ni Tito ja ka ndeka tna'a san jin de, tu ni ka tenini ña jin de ja chitnuni de nuu yiki kuñu de, visi tee inka tatatno'o kuu de. ⁴ Te sua'a ni ka sa'a san, chi ni kiukuei yu'u sava tee ka xnda'u ña ja ka ka'an de ja tee ka skua'a ka kuu de, ne'u nuu ka oo san, ja ka sa'a vijin de ja tu ka skunkuu ka san nagua ni ka osa'a ndi nija'nu san. Chi ja ni ka yaa san nuu ndi'i ya'a, chi ka oo san jin Jesukristu, su ka nduku de ichi ja vi ndajiokuiin tuku san vi kunukuechi san nagua ka sa'a tna'a kuikin san. ⁵ Su tu ni ka jandetú sa'un san ja vi skunkuu san tno'o ja ka ka'an de yun, nagua ja siun ni vi koo ni jin tno'o ndaa ja kuu tno'o va'a Jesús.

⁶ Su tee ka kuu nija'nu ja ka nee yiñu'u ñayiu ka skua'a nuu de, chi tu na in tno'o jaa ni ka ka'an de, visi tee na'nu ka kuu de. Te sein, tu ndi'ni sa'un san na tee ka kuu de, chi ia Dios, tu sa'a siin siin ya in in ñayiu, chi inuu ni ka kuo nuu maa ya. ⁷ Te tu na in tno'o jaa ni ka ka'an ka de nuu san, chi sua'a ni ka ndakuni de ja Dios ni chitniuu ña ja kaxtno'o san tno'o va'a Jesús nuu ñayiu sava ka tatatno'o ja tu ka yitnuni nuu yiki kuñu de, nagua ni chitniuu ña ya jin Pedro ja kaxtno'o de tno'o ya nuu tna'a san judio, ja ka yitnuni nuu yiki kuñu san. ⁸ Chi maa ia Dios ja ni chitniuu ña jin Pedro ja kaxtno'o de tno'o va'a Jesús nuu tna'a san judio, te suni maa ya ni chitniuu ña jin san ja kaxtno'o san tno'o va'a Jesús nuu ñayiu sava ka tatatno'o.

⁹ Te ni ka jini Jacobo, Pedro vi Juan, tee ka yituu gua'a ka ña ñayiu ka skua'a, ja Dios ni ka'an

nda'u ni ka'an kee ña jin san, te ni ka tñii nda'a tna'a san jin de vi ni ka tñii nda'a tna'a de jin Bernabé ja kuu in seña ja ka kendoo va'a ini de ja kuu ki'inkuei san vi kaxtno'o san tno'o va'a Jesús nuu ñayiu sava ka tatatno'o, te ki'inkuei maa de nuu tna'a san judio. ¹⁰ Te maintno'o ja ni ka jikan de kuu ja na vi ku'un ini san ñayiu ka kunda'u, te tñiiu ya'a chi nduku ndee ndeva'a maa san ja sa'a san.

Inuu ni skaku ni'nu Dios ñayiu judio jin ñayiu sava ka tatatno'o

¹¹ Su nuu ni kii Pedro ñuu Antioquía, te ni ka'an kaji san vi nuu jin nuu de ja masu vatuka sa'a de. ¹² Chi nuu chia'an ka ja kentakuei tee judio ja ni tetñiiu Jacobo ñuu Antioquía yun, ni ka ojaa in ni Pedro xtaa jin ñayiu sava ka tatatno'o. Su nuu ni kentakuei tee yun, te ni kuu siin de, ja tu ni ka ojaa in ni ka de xtaa, chi ni oyu'u de jin tee judio ja ka yitnuni nuu yiki kuñu yun. ¹³ Te suni sava ka tee judio ja ka skua'a, ni ka nitna'a inuu de jin Pedro, ja ni ka sa'a siin de ñayiu sava ka tatatno'o. Te vi suni ndee Bernabé, ni jata ndikin de, te yun ka sa'a jani ini de, su masu ndija ja saa ka sa'a de. ¹⁴ Su nuu ni jini san ja masu ka jika ndaa ka de, nagua oo tno'o ndaa ja kuu tno'o va'a Jesús, te jiña'a san nuu Pedro nuu ka nini ndi'i ñayiu ka oo yun: “Nuu ja maa ni ja tee judio kuu ni, te oo ni nagua ka oo ñayiu sava ka tatatno'o, te masu nagua ka oo ñayiu judio, ¿te nau ja tenini ni ñayiu sava ka tatatno'o ja vi koi nagua ka oo ñayiu judio?”

¹⁵ 'Chi maa san vi maa ni, ka kuo tatatno'o judio ndee nuu ni ka kakuo, te masu ñayiu tu ka jini ia Dios ka kuo, nagua ka oo ñayiu sava ka tatatno'o. ¹⁶ Su visi ni saa, su ka jinio ja ni in ñayiu tu kui ñayiu ndaa nuu ia Dios ja skunkui nagua yoso nuu Ley Moisés, chi jin ja kandijai Jesukristu. Te suni yoon, chi ni ka kandijao ya, nagua ja saa te ka kuo ñayiu ndaa nuu ia Dios jin ja ka kandijao Jesukristu, te masu jin ja ka skunkuo nagua yoso nuu Ley yun, chi ni in ñayiu ma kokui ñayiu ndaa nuu ia Dios ja skunkui nagua yoso nuu Ley yun.

¹⁷ 'Te nuu ka ndukuo ja vi kokuo ñayiu ndaa jin ma'ñu sagua Jesukristu, te nuu saa te ka ndakani ini ñayiu judio ja ñayiu ka sa'a yika kuechi ka kuo. Nuun saa, ¿te a Jesukristu sa'a ja ka sa'o yika kuechi? Ña'a, masu saa sa'un kuu", jiña'a san.

¹⁸ Chi nuu ja ndajiokuiin san kaxtno'o san ja kokuu san in ñayiu ndaa nuu ia Dios jin nagua ni osa'a san, in ja ja ni xndendoo san, te tavi kuechi san. ¹⁹ Chi kuu san na kuinio ndiyi nuu Ley Moisés, te yun guaa ma kuu tatnuni ka Ley yun nuu san, nagua ja kuu koteku san ja kunukuechi san nuu ia Dios. ²⁰ Chi na kuinio ja ni ka intakaa san jin Jesukristu yika cruz, te masu tekun ka maa san, chi Jesukristu kuu ia tekun ini anu san. Te ja tekun san jin yiki kuñu san vitna kuu ja tekun san ja kandija san Se'e ia Dios, chi ni kutoo ña ya jin san, te ni soko ya maa ya ja ja'a san. ²¹ Te tu skexiko san ja kunda'u ini ña ia Dios, chi nuu sua'a te jin ma'ñu sagua Ley yun kokuu san

ñayiu ndaa nuu ya, nuu saa te tu jiniu'u sa'un ja ni ji'i Jesukristu.

3

Vi koo yutnuo jin tno'o ka kandijao

¹ Nase nde'e vasa ñayiu ka kuu maa ni ja ka oo ni ñuu ja tnii Galacia, vaa ka jiko ini ni, ¿nau ja tu ka jantno'o ka ni tno'o ndaa? Te vi jin nuu ndi'i ni, ni ka kaxtno'o kaji kuiti san ja maa Jesukristu kuu ia ni intakaa nuu cruz ja ja'a ni. ² Te invaa ni tno'o ya'a kuini san ja kakan tno'o ña san: ¿A ni ka ni'i ni Espíritu ia Dios jin ja ka skunkuu ni nagua yoso nuu Ley Moisés, axi ja ni ka kandija ni tno'o va'a Jesús ja ni ka onini ni? ³ ¡Ñayiu vasa ka kuu ni! Chi xtnañu'u ka ni ka jinkondee ni jin jaka'nu Espíritu ia Dios ja ka kandija ni Kristu. ¿Te nau ja vitna te ka kuini ni vi kokuu ni ñayiu ndaa jin jandakui in ñayiu? ⁴ ¿Te a tu ni jiniu'u sa'un tnundo'o ni ka tna'a ni ja ja'a tno'o va'a Jesús? ¿Te a jandaa ndija ja tu ni jiniu'u yun? ⁵ Chi ni taa Dios Espíritu ya vi ni sa'a ya tniuu na'nu ne'u maa ni, nuu ni ka kandija ni tno'o va'a Jesús ja ni ka onini ni, te masu ja ni ka skunkuu ni nagua yoso nuu Ley Moisés.

Ni jinkokuu Abraham ñayiu ndaa jin ma'ñu sagua ja kandija de

⁶ Suni saa ni ndo'o Abraham nagua yoso nuu tutu ii: “Ni kandija de ia Dios, te ja kandija de yun ni janta'u ña Dios ja tee ndaa kuu de”. ⁷ Te yun guaa vi kuni ni ja se'e ndija Abraham ka kuu ñayiu ka kandija ia Dios. ⁸ Chi ka'an nuu tutu ii, ja ni ka'an ia Dios ndee ama ka ja ñayiu sava ka

tatatno'o vi kokui ñayiu ndaa jin ja ka kandijai ya, nuu ni jiña'a ya tno'o va'a ya nuu Abraham, te jiña'a ya sua'a: “Jin ma'ñu sagua ron te vi koo vii vi koo va'a ñayiu ndi'i tatatno'o”. ⁹ Te saa ni sa'a vii ni sa'a va'a ya jin ñayiu ka kandija ya, inuu ni ni sa'a ya jin Abraham, chi ni kandija de ya.

¹⁰ Chi ndi'i ñayiu ndakani ini ja koo gua'i nuu ia Dios ja skunkui nagua yoso nuu Ley Moisés, te ni ka tau tnia'i, chi yoso nuu tutu ii: “Na tau tnia'a ndi'i ñayiu ja tu skunkuu ndi'i tno'o nagua yoso nuu Ley Moisés”, kachi. ¹¹ Te kendoo kaji ja ni in ñayiu ma kuu kokui ñayiu ndaa nuu ia Dios ja skunkui Ley yun, chi ka'an nuu tutu ii: “Ñayiu ndaa, chi kotekui jin ja kandijai”. ¹² Te Ley yun, chi masu vaji nuu ja ka kandijao, chi sua'a ka'an nuu tutu ii: “Na in skunkuu nuu Ley Moisés, te na kotekui jin Ley yun”.

¹³ Te Kristu, chi ni tniuya'u ya ja ni ndatau ña ya nuu tno'o ka'an Ley ja ni ka tau tnia'o siki yika kuechio, chi maa ya ni tau tnia'a nuu ia Dios ja ja'o, chi yoso nuu tutu ii: “Na tau tnia'a ndi'i ñayiu ja intakaa nuu in yutnu”, kachi tutu ii. ¹⁴ Te saa ni kuu, nagua ja jin ma'ñu sagua Jesukristu, te suni na kenta javii java'a ia Dios nuu ñayiu sava ka tatatno'o, nagua ni kee yu'u ya nuu Abraham, nagua ja saa te jin ja ka kandijao ya, te vi ni'o Espíritu ya, nagua ni kee yu'u ya.

Ma kuu sama Ley Moisés nagua ni kee yu'u ia Dios

¹⁵ Ka'an san in tno'o ja skintna'a san, vi ñani vi kua'a, naxa ka sa'a ñayiu ñuyiu. Chi nuu ka

sa'a ñayiu in tratu, te junkava in tutu nuu ka sa'a kutu gua'i, ja saa te ni in ñayiu ma kuu ja nune'i tutu yun axi ndasoi inka tno'o. ¹⁶ Te suni saa ni ia Dios, chi ni kee yu'u ya nuu Abraham vi nuu ndikin tata de. Te tu ka'an tutu ii siki kua'a ndikin tata de, chi siki invaa ni ndikin tata de, te suu kuu Jesukristu. ¹⁷ Te ja kaxtno'o san kuu tno'o ya'a: Dios ni sa'a in tratu jin Abraham, te suni sa'a kutu ya. Te nuu ni ya'a nuu kuun ciento oko uxi kuia, te ni jiña'a ia Dios Ley nuu Moisés. Te Ley yun ma kuu ja nune'e tratu ja ni sa'a ya, ni ja xnaa tno'o ja ni kee yu'u ya. ¹⁸ Chi nuu ja nagua ni jiña'a ia Dios nuu Abraham ja sa'a jajin de vaji nuu Ley Moisés, nuu saa te masu ka in ja ni kee yu'u ya kuu. Su ia Dios, chi ni jiña'a ya nuu Abraham jin ma'ñu sagua tno'o ni kee yu'u ya.

¹⁹ Te nuu saa, ¿nagua jiniu'u Ley Moisés? Jiniu'u chi ni ndaskintna'a ia Dios jin tno'o ni kee yu'u ya nagua ja xtuu ja ka sa'a ñayiu yika kuechi. Te koo Ley yun guaa ndee kiuu ja kii ndikin tata Abraham, nagua ni kee yu'u ya. Te Ley yun ni tetniuu Dios jin ma'ñu sagua ia ka jinokuechi nuu ya ja ni ka ndakuña'a ya nda'a tee in ni'nu sagua ja kuu Moisés. ²⁰ Su tu jiniu'u ja koo in tee kuiin ni'nu sagua, nuu ja invaa ni ñayiu kuu, te ia Dios, chi maintno'o ni maa ya kuu.

²¹ ¿Nuu saa te a kei ka'an ja Ley Moisés ka'an ja tu jiniu'u tno'o ja ni kee yu'u ia Dios? Ña'a, masu saa kuu. Chi nuu sua'a, te Ley kuu taa ja vi tekuo. Nuu saa, te kuu vi koo gua'o nuu ia Dios ja vi skunkuo nagua tatnuni Ley. ²² Su

ka'an nuu tutu ii ja ndi'i ñayiu ñuyiu ka ndesi nuu yika kuechi, nagua ja saa, te vi ni'i ñayiu ka kandija tno'o ja ni kee yu'u ia Dios jin ja ka kandijai Jesukristu.

²³ Su ama ka ja kenta tno'o ja ka kandijao, te ni ka ondesio nuu Ley Moisés, te ni ka ondesi nio guaa ndee nuu ni kenta tno'o ka kandijao ja ni xtuu ia Dios. ²⁴ Te nuu saa, te Ley yun ni ojito ña jion na kuinio in tee jito suchi kueli, guaa ndee kiuu ja kii Jesukristu, nagua ja jin ja ka kandijao ya, te vi koo gua'o nuu ia Dios. ²⁵ Su vitna te ja ni kenta ja ka kandijao, te masu ka oo kao nuu Ley ja jito ña yun.

²⁶ Chi ndi'i ni ka kuu se'e ia Dios jin ma'ñu sagua ja ka kandija ni Jesukristu. ²⁷ Chi ndi'i ni, ni ka jandute ja vi koo in ni ni jin Jesukristu, te vi nduu ni ñayiu jaa nuu ya na kuinio ja ka ndekui'nu ni in sa'un jaa. ²⁸ Te yun guaa vitna masu siin siin ka kuu ñayiu nuu ia Dios, chi tu ka na ñayiu judio ni ñayiu sava ka tatatno'o, ni ñayiu jinokuechi ni ñayiu sa'a tniuu maa, ni tu na teyii ni ñasi'i, chi ndi'i ka kuu invaa ni ka ñayiu nuu Jesukristu. ²⁹ Te ja ka oo ni jin ya, te yun guaa jandaa ndija ja ndikin tata Abraham ka kuu ni, te vi sa'a jajin ni, nagua ni kee yu'u ia Dios.

4

Ni ka nduo se'e maa ia Dios jin ma'ñu sagua Jesukristu

¹ Te suni ja kuini san ka'an san kuu ya'a: Nuun ja in suchi luluu kuu suchi ni'i ja sa'a jajin, su tu

nagua sama sa'uin jin tee jinokuechi nuu tatai, chi kuini ka ja kotatnuni, visi mai kuu jito'o ndi'i ja neva'a tatai. ² Chi nuu lului, te kendoi nuu nda'a tee ka jito ña jin vi tee ka jito ndatniui guaa ndee kentai kuia ja ni ka'an tatai. ³ Te suni saa ni yoon. Chi koka'on ja nuu ni ka oo kuelio, te ni ka ojinokuechio nuu taka jana'nu ja ka tatnuni nuu ñuyiu ya'a. ⁴ Su nuu ni kenta ja ni skunkuu tiempu ja ni jani maa ia Dios, te ni tetniuu ya Se'e ya ja ni skaku ña in ñasi'i judio, te ni kaku ya ja kunukuechi ya nuu Ley Moisés, ⁵ nagua ja saa, te tniuya'u ya ja ndatau ña ya jin yoon ja ni ka ojinokuechio nuu Ley yun, saa te ni janta'u ña ia Dios ja ni ndakuanse'e ña ya.

⁶ Te ja siun se'e ia Dios ka kuo, guaa ni tetniuu ya Espíritu Se'e ya ja oo ini anuo, te Espíritu kana jaa: “iTata, tata yua maa san kuu ni!” ⁷ Nuun saa, te masu ka ka jinokuechi ni, chi se'e ia Dios ka kuu ni. Te ja se'e ia Dios ka kuu ni, guaa suni vi sa'a jajin ni ja taa ya jin ma'ñu sagua Jesukristu.

Ndi'ni ndeva'a Pablo ja ja'a ñayiu ka kandija

⁸ Su jandaa ja ama ka, chi tu ni ka ojini ni ia Dios, te ni ka ojinokuechi ni nuu jana'nu ja masu Dios ka kuu. ⁹ Su vitna ja ka jini ni ia Dios axi gua'a ka ka'an san ja Dios jini ña ya jin in in ni, ¿te naxa ni kuu ja ka kuini ni vi ndajioquiin tuku ni ja vi kunukuechi ni nuu taka jana'nu ja tu ka jiniu'u sa'un, chi ja vita ka kuu? ¹⁰ Te ka jaan ii ni kiuu, vi yoo jaa andivi, vi viko na'nu, vi kuia. ¹¹ Yu'u ndeva'a san ja ja'a ni, ja ni kaxtno'o uun san, te tu nagua ni jiniu'u sa'un.

¹² Jikanta'u san, vi ñani vi kua'a, ja vi sa'a ni nagua sa'a maa san, chi suni ni sa'a maa san nagua ni ka osa'a ni ja tu ni ka ondikin ni Ley Moisés. Te tu na in jakue'e ni ka sa'a ña ni jin san. ¹³ Chi ja ka jini maa ni ja ja'a in kue'e ku'u san, te ni kaxtno'o san tno'o va'a Jesús nuu ni ndee jaxtnañu'u. ¹⁴ Te kue'e ja ku'u san yun kuu in ja jito tnuni ña jin ni, su tu ni ka skexiko ña ni jin san, ni tu ni ka ndajione'e ña ni. Chi saa sua'a ni ka janta'u ña ni, na kuinio in ia jinokuechi nuu Dios, axi na kuinio ja vi maa Jesukristu kuu san. ¹⁵ ¿Te vitna ndenu oo ka ja ka kusii ini ni nuu saa? Chi kuu ndakani san ja ni ka kunda'u ndeva'a ini ña ni jin san, chi nuu sua'a te kuu vaa vi vi tau ni nduchi nuu ni, te vi taa ni nuu san. ¹⁶ Te vitna, ¿a ka ka'an ni ja jini u'u ña san, nani ja ka'an san tno'o ndaa nuu ni?

¹⁷ Chi tee judio yun ja ka kaxtno'o de nuu ni ka ndi'ni ndeva'a de ja ja'a ni, su masu ka ndakani va'a ini de. Chi ja ka kuini de kuu ja vi sa'a siin ña de jion, nagua ja saa, te maa ni vi kondi'ni ni ja ja'a de. ¹⁸ Gua'a kuu ja vi kondi'ni ni ja ja'a inka ñayiu, nuu ja tno'o kaxtno'i oo gua'a; su siun ni vi kosa'a ni, te masu nani nuu oo san ne'u ni. ¹⁹ Te ja ja'a maa ni ja ka kuu ni na kuinio se'e maa san, guaa tna'u ndeva'a ini san inka jichi, na kuinio in ñasi'i nuu jatu ña ja kaku lulu ña, vi guaa ndee na kuni san ja vi koyutnu ni nuu Jesukristu. ²⁰ Nu u sua'a te kuu, su vi vitna koo san jin ndi'i ni, te ka'an vita ka san, chi tu jini san nagua kuu ja sa'a ka san ja ja'a ni.

Ni kintna'a Agar jin Sara ja ni sa'a ia Dios uu

tratu

²¹ Te maa ni ja ka kuini ni ja vi kunukuechi ni nuu Ley Moisés, vi ka'an ni ya'a, ¿a tu ka nini ni naxa ka'an nuu Ley yun? ²² Chi ka'an ja ni ka oo uu seyii Abraham, te in kuu se'e ña'a ni ojinokuechi nuu ñasi'i de, te inkai kuu se'e ñasi'i maa de ja tu na xiin nuu jinokuechi ña. ²³ Te se'e ña'a jinokuechi yun, ni kakui nagua ka kaku sava ka suchi kueli. Su se'e ña'a ja tu na xiin nuu jinokuechi ña yun, chi ni kakui nagua ja skunkuu tno'o ni kee yu'u ia Dios. ²⁴ Te tno'o ya'a ka'an ja skintna'a uu ñasi'i ja xne'e naxa ni sa'a ia Dios uu tratu. Te in tratu yun kuu ja vaji ndee yuku Sinaí, te suu skintna'a jin Agar, te se'e ña'a ya'a ka kuu suchi ka jinokuechi. ²⁵ Chi Agar kintna'a jin yuku Sinaí ja oo Arabia, te suu kintna'a inuu jin ñuu Jerusalén ñuyiu ya'a, chi ndi'i ñayiu ñuu yun jin se'i ka jinokuechi vitna. ²⁶ Su Jerusalén ja oo ndee andivi, kintna'a jin Sara, ña'a tu na xiin nuu jinokuechi, te suu ña kuu si'i ndi'o ja ka kandijao. ²⁷ Chi yoso nuu tutu ii:

Kokusii ini maa ron, ña'a ja ña kuu koo se'e ron,
 ja ña uun skaku ron lulu,
 te kana jaa, ja kusii ini ron, roon ja tu na ama
 ja'nde chii ron ja skaku ron lulu ron.
 Chi koo kua'a ka se'e ña'a ni ndoo, saa nuu ña'a
 oo nunuu yii ña,
 ka'an nuu tutu ii.

²⁸ Te saa, vi ñani vi kua'a, chi ka kuo na kuinio Isaac, seyii Sara, chi se'e ni kee yu'u ia Dios ka kuo. ²⁹ Te suni ndee tiempu yun, chi suchi ni kaku inuu jin nagua ka kaku sava ka suchi kueli, ni sondikin ñai jin Isaac, suchi ni kaku jin

nagua kuini maa Espíritu ia Dios, te suni saa ni kuu vitna. ³⁰ Su ka'an nuu tutu ii: “Skunu ña'a jinokuechi jian jin se'e ña, chi ma sa'a jajin se'e ña'a jinokuechi jian jin se'e ña'a tu na xiin nuu jinokuechi ña” ka'an sua'a. ³¹ Te yun guaa masu se'e ña'a jinokuechi ka kuo, vi ñani vi kua'a, chi se'e ña'a tu na xiin nuu jinokuechi ka kuo.

5

Ni siaa ña Kristu ja ma vi kunukuechi kao

¹ Kristu ni siaa ña ja vi koo uon. Te yun guaa vi koyutnu ni, te ma vi ndajiokuiin tuku ni ja vi kunukuechi ni nuu Ley ja kuu na kuinio in yuvu ja vee ndeva'a ka ndiso ni.

² Vi konini gua'a ni nagua ka'an maa san ja kuu san Pablo: Nuu ja vi chitnuni ni nuu yiki kuñu ni ja vi kokuu ni ñayiu ndaa nuu ia Dios, te tu nagua jiniu'u sa'un ja ni ka kandija ni Jesukristu. ³ Te inka jichi ndakani san, ja ndi'i teyii ka kuini ja vi chitnuni de nuu yiki kuñu de, te nini kuu ja vi skunkuu de ndi'i Ley Moisés. ⁴ Te nani kuu maa ni ja ka kuini ni ja vi kokuu ni ñayiu ndaa nuu ia Dios jin ja ka skunkuu ni Ley, te ka kujioo ni nuu Jesukristu, chi ka skexiko ni janda'u ini ia Dios.

⁵ Su yoon ja ka kandijao, chi jin ma'ñu sagua Espíritu ia Dios, te ka ndetu ka'nuo ja kuantu'u ña ia Dios ja ñayiu ndaa ka kuo. ⁶ Chi nuu ja ka oo jin Jesukristu, te tu jiniu'u ja vi chitnunio nuu yiki kuñuo axi ma vi chitnunio. Chi ja jiniu'u kuu ja ka kandijao ya, te yun vaji ja ka ka'an too tna'o.

⁷ Su maa ni, chi ni ka ojika ni nuu ichi gua'a, ¿te na in ni sa'a tneñu ja ni ka kujioo ni, ja tu

ka jantno'o ka ni tno'o ndaa? ⁸ Su tee ka jaka ña inka ichi yun, chi masu nuu Dios vajikuei de, ia ni kana ña. ⁹ Chi ka ka'an ja joo luluu ni levadura, te kiundo'o ndi'i yujan ja sama ña, te saa kuu jin tno'o ja ka kaxtno'o tee ka xnda'u ña. ¹⁰ Su maa san, chi kukanu ini san nuu Jito'o, ja ma vi ndakani ini maa ni inka tno'o siin. Su ia Dios na tetñiuu tnundo'o tna'a tee ka sa'a tneñu yun, vi nani kuu ni ñayiu ja sa'a tneñu.

¹¹ Te maa san, vi ñani vi kua'a, nuu ja sua'a te kaxtno'o ni san nuu tee ka kandija ja vi chitnuni de nuu yiki kuñu de, vaa ma tna'a ka san tnundo'o ja vi sondikin ña tna'a san judio jin san. Te nuu saa, chi vaa ma vi kiti ini ka de ja ndakani san tno'o nagua jiniu'u ja ni ji'i Jesukristu yika cruz. ¹² Su tee ka skunu nuu ini ña ja ka ska'an ña de ja vi chitnuni ni nuu yiki kuñu ni, te vi gua'a ka kuu ja vi in jichi ni na vi ndasa'a kapuu de maa de.

¹³ Su maa ni, vi ñani vi kua'a, ni kana ña ya ja ka oo uun ni ja vi sa'a maa ni nagua ka kuini ni. Su masu vi kuu ni ja ka oo uun ni, te vi yun ni vi tee ni, te vi kusii vi kuvatu ini ni jin yiki kuñu ni, chi sua'a vi kunukuechi ni nuu in in ni ja ka ka'an too tna'a ni. ¹⁴ Chi ndi'i nagua yoso nuu Ley Moisés skunkuu jin invaa ni tno'o ya'a: "Ka'an too in ñani in tna'a ron nagua kutoo ron maa ron". ¹⁵ Su vi koto ni maa ni, te ma vi kokayi'i tna'a ni, kana saa vi maa ni maa ni, te vi ndaskunaa tna'a ni.

Nagua ka sa'a ñayiu tu ka kandija jin nagua sa'a Espíritu ia Dios jin ñayiu ka kandija

¹⁶ Vitna te ka'an san tno'o ya'a: Vi kaka ni jin Espíritu ia Dios, te ma vi skunkuu ni jin ja jio'o yiki kuñu ni. ¹⁷ Chi ja jio'o yiki kuñuo, jasi ja vi sa'o nagua kuini Espíritu ia Dios. Te Espíritu ia Dios jasi ja vi sa'o nagua jio'o yiki kuñuo. Te ndi nduu ka jasi nuu tna'a, nagua ja ma kuu ja vi sa'a maa ni nagua ka kuini ni. ¹⁸ Su nuu ja maa Espíritu ia Dios ndeka ña nuu ka jika ni, te masu ka jinokuechi ka ni nuu Ley Moisés.

¹⁹ Te vini kunio nagua ka sa'a ñayiu ka ndikin yiki kuñui: Chi ka sa'i kuechi ñuyiu jin inka ñayiu ja masu katnu tayui kuu, vi ka sa'i kuechi ñuyiu ama ka ja vi tnanda'i, vi ka sa'i jane'e jayichi, ²⁰ ka chiñu'i chu'chi, vi ka sa'a tasi ñayiu, vi ka jini u'ui tna'i, vi ka jaxin tna'i, vi ka kuu kuiñui, vi ñama ka kiti ini, vi ka tetna'i, vi ka sa'a siin tna'i, vi ka ja'nde tna'i, ²¹ vi inu kuasun ini, vi ka ja'ni ndiyi, vi ka jini jin ndixi, vi ka sa'i viko nuu ka jaa ka ji'i ndeva'i, vi ka sa'i taka ka jakue'e jasua'a. Te ja ni ka'an san ama ka, su xteku ña san inka jichi, ja ñayiu ka sa'a sia'a, chi ma kuu kiukuei nuu tatnuni ia Dios.

²² Su nuu ja Espíritu ia Dios oo ini anuo, te yun vaji ja ka'an too ia Dios vi ka ka'an too tna'o, vi ja kusii inio, vi jamani inio, vi ja kuandee inio, vi ja kova'a inio, vi ja koo luu inio, vi ja vi skunkuu gua'o, ²³ vi ku'un nda'u ku'un kee inio, vi ja ka'nu ni'nuo mao. Te nuu ja vi sa'o sua'a, te tu sa'un na in ley oo ja ka'an kuechi sikio. ²⁴ Te ñayiu ja ka oo jin Jesukristu, chi ni ka xndoi ndi'i jane'e jayichi ni ka ojio'i ñuyiu ya'a, na kuinio ja ni ka jatakaa ndi'i yika cruz nuu ni ji'i maa Jesukristu.

²⁵ Te nuu ja ka oo jin Espíritu ia Dios, te suni saa

na vi kuandetuo ja Espíritu ya na kondeka ña jion nagua ka sa'o.

²⁶ Te ma vi kokuu teyio, ja vi koskiti ini tna'o, ni ma vi kokuu kuasun nuu tna'a inio.

6

Vi chituu tna'a in in maa ni

¹ Ñani, kua'a, nuu ja ni ka nuku'un ni ndee in ñayiu ni kanakau nuu yika kuechi, te maa ni ja ka oo ni jin Espíritu ia Dios, vi ku'un nda'u vi ku'un kee ini ni, te vi ka'an ni jin ja na nukuiin ichi ndaa. Te vi koto va'a ni maa ni, kana saa vi suni ndee maa ni koto tnuni ña, te vi kanakau nuu yika kuechi. ² Vi chituu tna'a ni nuu tnundo'o ja ka tna'a in in ni, saa te vi skunku ni nagua tatnuni Jesukristu.

³ Chi na in ndakani ini ja ñayiu gua'a ka kui saa sava ka ñayiu, visi masu nagua kuu sa'uin, te chia xnda'ui mai. ⁴ Te vi koto tnuni in in ni maa ni naxa kaa ja ka sa'a ni. Te nuu ja ka sa'a va'a ni, te yun guaa vi kokusii ini maa ni jin tniuu ka sa'a ni, su masu ja gua'a ka ka sa'a ni saa inka ñayiu. ⁵ Chi vi kondiso in in maa ni tniuu ni skuiso siki ña ia Dios.

⁶ Te maa ni ja ka skua'a ni tno'o va'a ia Dios, vi chituu ni tee kaxtno'o nuu ni jin ndi'i java'a ja ka neva'a maa ni.

⁷ Ma vi xnda'u ni maa ni, chi ma kuu kosiki ndeo ia Dios. Chi ndi'i nagua ka skuita ni nuu ñunde'i ni, te yun vi ndani'i ni. ⁸ Chi nuu ja in ñayiu sa'a nagua kuini maa yiki kuñui, te ndani'i nuu junai jin yiki kuñui. Su ñayiu sa'a nagua kuini maa Espíritu ia Dios, chi sa'a maa Espíritu

ja ndani'i nuu kotekui nikuii nikani. ⁹ Te yun guaa ma vi kuitao ja vi sa'o javii java'a, chi nuu ja ma vi kuitao, te koo in kiuu vi ndani'o java'a ka sa'o. ¹⁰ Te yun guaa ndi'i ni jichi ja kuu vi sa'o, te na vi sa'o java'a jin ndi'i ni ñayiu, su kanuu ka ja vi sa'o java'a jin ñayiu ka kandija jion.

Ni ndakuña'a Pablo tno'o ndee ini nuu ñayiu ka skua'a

¹¹ Vi kondia'a maa ni na kua'a na'nu letra tee san jin nda'a maa san ja tetniuu san nuu maa ni. ¹² Te ndi'i tee ka tenini ña yun ja vi chitnuni ni nuu yiki kuñu ni, ka sa'a de nani ja vi kendoo va'a maa de nuu ñayiu, te saa nagua ja ma vi sondikin ña jin de ja ka oo de jin Jesukristu, ia ni ji'i nuu cruz. ¹³ Chi vini maa tee ka yitnuni yun, tu ka skunku de ndi'i nagua yoso nuu Ley Moisés. Su ka kuini de ja vi chitnuni ni maa ni, nagua ja saa, te kuu vi kokuu teyii de ja ni ka jinkitnuni ni. ¹⁴ Su ja maa san, chi tu kuini san ja kokuu teyii sa'un san, chi maintno'o siki ja ni ji'i Jito'o Jesukristu yika cruz ja ja'o. Chi tu ndi'ni sa'un san nagua oo ñuyiu, te ni maa ñayiu ñuyiu, tu ka ndi'ni na in kuu san. ¹⁵ Chi nuu ja ka oo jin Jesukristu, te tu nagua jiniu'u a ka yitnuni nuu yiki kuñuo axi tu ka yitnuni, chi ja jiniu'u kuu ja na vi nduo in ñayiu jaa. ¹⁶ Te ndi'i ñayiu ja ka ndikin tno'o kaxtno'o san ya'a, na vi koi jin jamani, te na ka'an nda'u ka'an kee ña ia Dios jin, ja ka kui ñayiu ñuu maa ya ja ka kuu ndijai ñayiu Israel.

¹⁷ Te ndee vitna jin kiuu kua'an kao yun, tu kuini ka san ja vi koxna'a ka ña ñayiu, chi ja

ndiso san nuu ni tuji yiki kuñu san. Te yun xne'e ja jinokuechi san nuu maa Jito'o Jesús.

¹⁸ Ñani, kua'a, maa Jito'o Jesukristu na koto na kuni ña jin ndi'i ni. Saa na kokuu.

**Tutu ii - Ka'an ia Dios nuu ndi'i ñayiu
Mixtec, Northern Tlaxiaco: Tutu ii - Ka'an ia Dios nuu
ndi'i ñayiu New Testament+**

La Santa Biblia en el mixteco del norte de Tlaxiaco

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Northern Tlaxiaco

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Jan 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

1d46d274-fabd-5c6b-bfec-c3e776510466